

Sygn. akt IX Ka 25/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Szeliga

Sędziowie: SSO Zbigniew Karamara

SSO Ewa Opozda-Kałka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Ziółkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Marii Charnickiej

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 roku

sprawy Z. P.

oskarżonego o przestępstwo z art.159 k.k. i art.157 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k.

W. P.

oskarżonego o przestępstwo z art.158 § 1 k.k. i art.157 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k.

J. D.

oskarżonego o przestępstwo z art.158 § 1 k.k. i art.157 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. A. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 30 października 2013 roku sygn. akt II K 53/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze związanymi z apelacją prokuratora obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A. A. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 110 (sto dziesięć) złotych tytułem kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A. A. (1) na rzecz oskarżonych Z. P., W. P. i J. D. kwoty po 258,30 (dwieście pięćdziesiąt osiem 30/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym;

V. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonych Z. P., W. P. i J. D. kwoty po 258,30 (dwieście pięćdziesiąt osiem 30/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt. IX Ka 25/14

UZASADNIENIE

Z. P. został oskarżony o to, że w dniu 31 marca 2010r. w W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z J. D. oraz W. P. wziął udział w pobiciu A. A. (1), bijąc go rękami po całym ciele oraz powodując jego upadek, przy czym używał niebezpiecznego przedmiotu w postaci rurki metalowej o długości 70 cm, przy czym A. A. (1) był narażony na niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 kk, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci: otarcia naskórka powłok głowy w prawej okolicy czołowej, podbiegnięcia krwawego powłok okolicy lewego łokcia oraz skręcenia lewego stawu skokowo – goleniowego, które to obrażenia spowodowały rozstrój jego zdrowia na okres powyżej dni siedmiu (art. 157 § 1 kk), tj. o przestępstwo z art. 159 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

W. P. został oskarżony o to, że w dniu 31 marca 2010r. w W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z J. D. oraz Z. P. wziął udział w pobiciu A. A. (1), bijąc go rękami po całym ciele oraz powodując jego upadek, przy czym używał niebezpiecznego przedmiotu w postaci rurki metalowej o długości 70 cm, przy czym A. A. (1) był narażony na niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 kk, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci: otarcia naskórka powłok głowy w prawej okolicy czołowej, podbiegnięcia krwawego powłok okolicy lewego łokcia oraz skręcenia lewego stawu skokowo – goleniowego, które to obrażenia spowodowały rozstrój jego zdrowia na okres powyżej dni siedmiu (art. 157 § 1 kk), tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

J. D. został oskarżony o to, że w dniu 31 marca 2010r. w W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z W. P. oraz Z. P. wziął udział w pobiciu A. A. (1), bijąc go rękami po całym ciele oraz powodując jego upadek, przy czym używał niebezpiecznego przedmiotu w postaci rurki metalowej o długości 70 cm, przy czym A. A. (1) był narażony na niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 kk, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci: otarcia naskórka powłok głowy w prawej okolicy czołowej, podbiegnięcia krwawego powłok okolicy lewego łokcia oraz skręcenia lewego stawu skokowo – goleniowego, które to obrażenia spowodowały rozstrój jego zdrowia na okres powyżej dni siedmiu (art. 157 § 1 kk), tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Sandomierzu, wyrokiem z dnia 30 października 2013 roku w sprawie sygn. II K 53/13 uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów, a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiedli prokurator oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucił zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, iż dowody zebrane w sprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności nie uzasadniają przypisania oskarżonym zarzucanych im aktem oskarżenia czynów, w szczególności przez nieuzasadnione uznanie, iż nie zasługują na wiarę zeznania świadka M. W., świadka i A. A. (1) oraz jego pracowników oraz ustalenie, iż data 2 kwietnia 2010 roku widniejąca na dokumencie z poradni ortopedycznej, a dotycząca zaopatrzenia nogi oskarżyciela posiłkowego w but ortopedyczny nie jest prawdziwa, a nadto na ustaleniu, iż żadnemu z oskarżonych nie można przypisać udziału w pobiciu, podczas gdy okoliczności sprawy prowadzą do wniosków przeciwnych.

Mając powyższe na względzie skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie apelacyjne.

Prokurator na podstawie art. 438 pkt 3 kpk zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i skutkujących uniewinnieniem oskarżonych Z. P., W. P. i J. D. od popełnienia zarzucanych im czynów, a mający wpływ na jego treść polegający na nieprawidłowej i tendencyjnej ocenie zarówno zeznań pokrzywdzonego A. A. (1), jak też świadków lek. med. M. W., A. Ż. i T. K., a także

zupełnie bezzasadne przyjęcie jako jedynej i prawidłowej opinii jednego tylko biegłego lek. Med. L. S. (1), odmawiając tego przymiotu opiniom specjalistycznym dr P. Ż. oraz katedry (...) w K., podczas gdy prawidłowa i wnikliwa analiza całości materiału dowodowego w tym w/w opinii wyspecjalizowanych biegłych oraz zeznań świadków, w tym pokrzywdzonych wskazuje, że wszyscy trzej oskarżeni swoim zachowaniem dopuścili się popełnienia zarzucanych im aktem oskarżenia czynów.

Formułując zarzut jak wyżej skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i prokuratora są oczywiście bezzasadne.

Wbrew zarzutom skarżących dowody zgromadzone przez Sąd Rejonowy, ocenione we wzajemnym powiązaniu, przy uwzględnieniu reguł określonych w art. 7 kpk, art. 5 § 2 kpk nie dają podstaw do uznania oskarżonych za winnych popełnienia zarzucanego im czynu. Jest rzeczą oczywistą, że w niniejszej sprawie istnieją dwie przeciwstawne grupy dowodów. Są to z jednej strony wyjaśnienia oskarżonych, z drugiej zaś zeznania pokrzywdzonego i częściowo wspierające je zeznania pracowników zatrudnionych przez pokrzywdzonego.

Sąd I instancji odnosząc się do opisanej przez oskarżyciela posiłkowego A. A. (1) fazy zdarzenia, z udziałem oskarżonych, trafnie podnosi, że absolutnie nie sposób uznać, że oskarżeni Z. P., W. P. oraz J. D. dopuścili się wspólnego ataku, wspólnej czynnej napaści na oskarżyciela posiłkowego. Słusznie bowiem ustala Sąd I instancji, że wyłaniający się z zeznań A. A. (1) obraz zachowania oskarżonych nie wskazuje na „wspólny atak” oskarżonych, lecz jedynie na wzajemne szamotanie się oskarżonych między sobą i wzajemne powstrzymywanie się od napaści na pokrzywdzonego, a także, że takie zachowanie oskarżonych, które co oczywiste nie jest w stanie wywołać skutku z art. 158 § 1 kk nie może zostać uznane za udział

w pobiciu. Właściwie również podnosi Sąd Rejonowy, że jako udziału w pobiciu

w rozumieniu art. 158 § 1 kk nie można potraktować samej tylko agresji słownej, polegającej na wypowiedaniu wyzwisk i gróźb, albowiem także i to zachowanie nie jest obiektywnie zdadne do spowodowania skutku przewidzianego w powołanym przepisie. Rozważania Sądu I instancji w powyższym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela i aprobuje jako trafne

i przekonywujące (k. 538). Oskarżyciel posiłkowy A. A. (1) w swoich zeznaniach nie wskazał w sposób konsekwentny i spójny agresywnego zachowania oskarżonych, które mogłoby wyczerpywać znamiona udziału w przestępstwie, o którym mowa w art. 158 § 1 kk, jak również takiego zachowania tym bardziej nie potwierdzają zrobione przez oskarżyciela posiłkowego zdjęcia. Pokrzywdzony przesłuchiwany po raz pierwszy w toku postępowania (k. 2-4) przyznał, że został uderzony rękami w klatkę piersiową przez młodego mężczyznę co spowodowało jego upadek na betonowe podłódze, dodał przy tym, że gdy podniósł się po upadku, w jego kierunku podążało dwóch mężczyzn, w tym Z. P., który uderzył go trzymany w rękę przedmiotem w głowę, w prawą część czoła, nad okiem. A. A. (2) przesłuchiwany ponownie w dniu 11.05.2010r. przyznał, że po uderzeniu go przez W. P. wycofał się i wówczas „przewrócił się, po czym gdy wstawał podbiegło do niego jeszcze dwóch mężczyzn, w tym Z. P.; dodał, że szedł w kierunku swojej posesji, a w/w osoby pozostały na swoim miejscu, przy czym Z. P. groził mu wymachując w jego kierunku prętem, bądź metalową rurką.

Przesłuchiwany ponownie w dniu 25.10.2010r. (k. 62-65) pokrzywdzony przyznał, że w trakcie przedmiotowego zdarzenia „upadł dwa razy”, przy czym po tym jak go uderzył W. P. „podniósł się sam” i już wtedy poczuł ból w lewej nodze w okolicy kostki”, oświadczył, że szarpał się z W. P. „i wówczas dobiegło do niego „dwóch kolejnych mężczyzn”, po czym Z. P. uderzył go rurką w głowę, a oskarżony D. dobiegł do niego, ale go nie uderzył, przy czym W. P. złapał tego napastnika za koszulkę, powstrzymując go przed uderzeniem. A. A. (1) kolejny raz przesłuchiwany (k. 177) przyznał, że po uderzeniu w głowę przez Z. P. upadł i wówczas „poczuł duży ból nogi”. Przesłuchiwany na rozprawie A. A. (1) (k. 452v-453) oświadczył, że W. P. uderzył go pięścią w klatkę piersiową, po uderzeniu przewrócił się, po czym podniósł się i zaczął się wycofywać w kierunku swojej działki; dodał, że wówczas dobiegali do niego: Z. P. i J. D. kierując pod jego

adresem wyzwiska, po czym zaatakowali go „przepychając się między sobą i wzajemnie powstrzymując się”, dodał, że Z. P. uderzył go rurką w głowę, w wyniku czego przewrócił się na plecy. Pokrzywdzony oświadczył, że nie wie w którym momencie doszło do uszkodzenia nogi czy w wyniku pierwszego, czy drugiego upadku. Wynikający z wyżej cytowanych zeznań pokrzywdzonego brak konsekwencji w opisywaniu przedmiotowego zdarzenia, tak co do sposobu „atakowania” jego osoby, jak i mechanizmu doznania stwierdzonych u niego obrażeń ciała powoduje, iż zeznań tych nie można obdarzyć przymiotem wiarygodności. Oceniając zeznania oskarżyciela posiłkowego, w kontekście pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym opinii biegłych lekarzy sądowych, a zwłaszcza biegłego L. S. (1), zeznań świadków: A. Z. i T. K. nie można też w sposób jednoznaczny i pewny ustalić, iż Z. P. uderzył w głowę pokrzywdzonego metalową rurką.

Zarówno ze zdjęć, jak i z wyjaśnień oskarżonego Z. P. wynika, że nie był on w posiadaniu takiego przedmiotu. Wreszcie prawidłowo zauważa dalej tenże Sąd, że informacja o uderzeniu w głowę wynika tylko z zeznań oskarżyciela posiłkowego i w istocie nie znajduje potwierdzenia w żadnym innym dowodzie. Takiego zachowania Z. P. nie dostrzegł bowiem naoczny świadek zdarzenia A. Ż., zaś zeznania T. K. w tym zakresie są niekonsekwentne. Zresztą sam oskarżyciel posiłkowy bezpośrednio po zajściu w rozmowie z policjantem L. S. (2) nie wskazuje na Z. P. jako na sprawcę doznanych przez niego obrażeń głowy. Właściwie podkreśla również Sąd I instancji, że informacja o urazie głowy, jak i łokcia nie znalazła swojego odzwierciedlenia w dokumentacji medycznej oskarżyciela sporządzonej na izbie przyjęć szpitala w S. w dniu zdarzenia, tj. w dniu 31 marca 2010r. ok. godziny 18.30, a więc niespełna godzinę po zdarzeniu. Z zapisów zawartych w tej dokumentacji wynika, że u A. A. (1) stwierdzono jedynie niewielki obrzęk okolicy stawu skokowo – goleniowego, który zdiagnozowano jako stłuczenie, zalecając okłady z Altacetu. Trafnie zauważa w tym miejscu Sąd I instancji, że dokumentacja ta została sporządzona dokładnie, skoro ujęto w niej także informacje niewidoczne gołym okiem, a mianowicie dolegliwości bólowe klatki piersiowej. Szczegółowe rozważania Sądu Rejonowego w powyższym zakresie Sąd odwoławczy w pełni podziela i aprobuje jako trafne i przekonujące (k.540-541).

W przeciwieństwie do zeznań pokrzywdzonego, wyjaśnienia oskarżonych, w których negowali swój udział w zarzucanym im pobiciu pokrzywdzonego, są konsekwentne.

Wyjaśnienia te oceniane w kontekście pozostałego materiału dowodowego jakim dysponował Sąd I instancji, w tym opinii biegłych lekarzy sądowych, dokumentacji medycznej i fotograficznej dotyczącej przedmiotowego zdarzenia, nie dają podstaw do przypisania im udziału w pobiciu pokrzywdzonego. Z wyjaśnień tych wynika w sposób oczywisty, czemu nie zaprzecza także pokrzywdzony, iż w pierwszej fazie zdarzenia, z udziałem li tylko oskarżonego W. P., które było przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia wydanego w sprawie sygn. akt II K 2/13 Sądu Rejonowego w Sandomierzu, brały udział tylko w/w osoby, zaś kolejna jego faza będąca przedmiotem osądu w niniejszej sprawie, przebiegała w sposób ustalony przez Sąd Rejonowy.

Oceniając zgromadzone przez siebie dowody właściwie Sąd Rejonowy uznał, że w sprawie niniejszej istnieją tego rodzaju wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 kpk, które rodzą konieczność wydania w niniejszej sprawie wyroku uniewinniającego, gdyż wydanie takiego wyroku jest konieczne nie tylko wówczas, gdy wykazano niewinność oskarżonego, lecz również wtedy, gdy nie udowodniono mu, że jest on winny popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. W tym ostatnim wypadku wystarczy zatem, że twierdzenia oskarżonego, negującego tezy aktu oskarżenia zostaną uprawdopodobnione. Co więcej, wyrok uniewinniający musi zapaść jednak również i w takiej sytuacji, gdy wykazywana przez oskarżonego teza jest wprawdzie nieuprawdopodobniona, ale też nie zdołano udowodnić mu sprawstwa i winy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2008r. w sprawie sygn. akt VKK 267/08). Skoro bowiem przedstawione w akcie oskarżenia dowody faktycznie nie uzasadniają postawionego oskarżonym zarzutu, to niewątpliwie należy ich od nich uwolnić.

W świetle zatem powyższego podnieść trzeba, że argumentacja zaprezentowana w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. A. (1) i prokuratora dotycząca zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych odnośnie przebiegu przedmiotowego zdarzenia stanowi jedynie gołosłowną, nieprzekonywującą polemikę z prawidłowymi ustaleniami i wywodami Sądu Rejonowego i w istocie nie zawiera żadnego twierdzenia,

które byłyby w stanie skutecznie podważyć trafność zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu I instancji i z tej też przyczyny nie mogła ona doprowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku.

Na marginesie nadmienić należy, że dywagacje Sądu Rejonowego w zakresie oceny zeznań świadka M. W. oraz zapisów w dokumentacji lekarskiej dotyczącej pokrzywdzonego z przychodni ortopedycznej są nieuprawnione.

Materiał dowodowy zgromadzony przez Sąd I instancji nie pozwala na pewne i jednoznaczne ustalenia, że faktycznie doszło do złożenia nieprawdziwych zeznań przez świadka M. W. i do sfalszowania zapisów w dokumentacji lekarskiej, na którą powołuje się Sąd Rejonowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 437 § 1 kpk orzeczono jak w wyroku.

Na podstawie art. 636 § 2 kpk w zw. z art. 637 § 1 kpk kosztami procesu za postępowanie odwoławcze związanymi z apelacją prokuratora Sąd Okręgowy obciążył Skarb Państwa.

Na podstawie art. 636 § 2 kpk w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 kpk Sąd Okręgowy zasądził od oskarżyciela posiłkowego na rzecz oskarżonych Z. P., W. P. i J. D. kwoty po 258,30 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 636 § 1 i 2 kpk zasądził od oskarżyciela posiłkowego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 110 złotych tytułem kosztów sądowych za II instancję. Na koszty te składają się:

- 90 złotych tytułem opłaty zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.),

- 20 złotych tytułem wydatków w postępowaniu odwoławczym zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 czerwca 2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczenia wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2003r. Nr 108, poz. 1026 z późn. zm.).

Z tych względów orzeczono, jak wyżej.

SSO Zbigniew Karamara SSO Anna Szeliga SSO Ewa Opozda - Kałka